

Cümle Türleri - 1 (İsim ve Fiil Cümlesi - Kurallı ve Devrik Cümle)

1. Yüklemleri fiil olan cümlelere fiil cümlesi, yüklemleri ek fiil almış isim ya da isim soylu sözcük olan cümlelere isim cümlesi denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

- A) Burası ben çocukken hiç araba geçmeyen bir yoldu.
B) Yaşlı adam bahçeye meyve fidanları dikmiş.
C) 2016, onun her konuda sıkıntı çektiği bir yılmiş.
D) Müdürümüzün boyu uzun, saçları aktı.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yüklemine türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Biz yurt dışına gittiğimizde mevsim yazdı.
B) Evden okula gitmesi on dakikasını almazdı.
C) Yağmur çok yağınca ilçedeki dere taşıtı.
D) Küçük çocuk annesinin yanından ayrılmıyordu.

3. I. Yüzünde uzak bir hatıranın tatlı tebessümleri salınıyordu.
II. Cesaret, tehlike karşısında aklın kullanılmasıdır.
III. Yüreksizlerin tabiatında af diye bir şey yoktur.
IV. Gözleri, yağmurlardan önceki gökyüzü gibi bulanıktı.

Numaralanmış cümlelerden hangileri olumlu isim cümlesidir?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

4. Yüklemleri sonda bulunan cümlelere kurallı (düz) cümle; yüklemleri sonda bulunmayan, başta ya da ortada yer alan cümlelere devrik cümle denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi, yüklemine yerine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) O günden sonra hayata güzel bakmayı öğrendim.
B) Ahmet başını eğmeseydi kırlangıç ona çarpacaktı.
C) Heyecanla annesini aradı otobüsten iner inmez.
D) Oyun oynamak için hepimiz sabırsızlanıyorduk.

5.

		İsim Cüm.	Fiil Cüm.	Olumlu Cüm.	Olumsuz Cüm.
I.	Ülkemizde kentlerde yaşayan insanların sayısı hızla artıyor.		X	X	
II.	Japon çocuklar “-l” ve “-r” seslerini birbirinden ayıramazlar.		X		X
III.	Kendisini geliştiren gençleri çalışma hayatında görmek şaşırtıcı değildir aslında.	X			X
IV.	Çamurun veya birçok zehirli bitkinin tadı çok kötüdür.	X			X

Bu tabloda numaralanmış cümlelerden hangisiyle ilgili işaretlemelerden birinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. (I) Deniz suyunun neden tuzlu olduğunu biliyor musunuz? (II) Deniz sularındaki tuzun kaynağı, yer kabuğunu oluşturan kayalarlardır. (III) Yağmur yeryüzüne düştüğünde bu kayalar aşındırır. (IV) Aşınan kayalardan çıkan tanecikler yani tuzlar da akarsular yoluyla denizlere ve okyanuslara ulaşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle soru cümlesidir.
B) II numaralı cümle isim cümlesidir.
C) III numaralı cümle olumsuz cümledir.
D) IV numaralı cümle kurallı cümledir.

Cümle Türleri - 1 (İsim ve Fiil Cümlesi - Kurallı ve Devrik Cümle)

7. "Bir ailenin yatırım yapacağı en önemli alan, çocuğunun geleceğidir." cümlesinin özellikleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Kurallı, olumlu, isim cümlesi
B) Kurallı, olumlu, fiil cümlesi
C) Devrik, olumlu, fiil cümlesi
D) Devrik, olumsuz, isim cümlesi

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi olumsuz bir fiil cümlesidir?

A) Kurallar, insanların hayatlarını kolaylaştırmalıdır.
B) Gideceğin yeri bilmiyorsan vardığın yerin önemi yoktur.
C) Bu mahallede yaşayanlar, iyi bir gazete okuru değildir.
D) Hedefi olmayan insanlar, çalışmaktan zevk almazlar.

9. Dağda dolaşırken yakma kandili,
Fersiz gözlerimi dağlama, gurbet!
Ne söylemez, akan suların dili,
Sessizlik içinde çağlama, gurbet!

Aşağıdakilerden hangisinde, bu dörtlükte yer alan bütün devrik cümleler kurallı cümle hâline getirilmiştir?

A) Dağda dolaşırken kandili yakma,
Dağlama, fersiz gözlerimi gurbet!
Akan suların dili ne söylemez,
Gurbet, sessizlik içinde çağlama!

B) Yakma dağda dolaşırken kandili,
Gurbet, dağlama fersiz gözlerimi!
Ne söylemez, akan suların dili,
Gurbet, sessizlik içinde çağlama!

C) Dağda dolaşırken kandili yakma,
Gurbet, fersiz gözlerimi dağlama!
Akan suların dili ne söylemez,
Gurbet, sessizlik içinde çağlama!

D) Yakma kandili, dağda dolaşırken,
Gurbet, fersiz gözlerimi dağlama!
Akan suların dili ne söylemez,
Sessizlik içinde gurbet, çağlama!

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin özelliklerinden biri yanlış verilmiştir?

	Cümle	Özellikleri
A)	Bugünün şehirlileri dost bulma konusunda çok şanssızdır.	Kurallı, Olumsuz, İsim Cümlesi
B)	Hiçbir şey, insanın cesareti kadar güzel olamaz.	Kurallı, Olumsuz, Fiil Cümlesi
C)	Tertemiz duyguların hikâyeleri dinlenir türkülerde.	Devrik, Olumlu, Fiil Cümlesi
D)	Çok rahat olduğu için kimseyi umursamazdı o adam.	Devrik, Olumsuz, İsim Cümlesi

11. Aşağıdakilerden hangisi olumsuz ve devrik bir fiil cümlesidir?

A) Çocuklarını mutlu edebilmektir anne ve babaların en önemli görevi.
B) Beynin gizemini tam olarak çözemedi bilim insanları.
C) Top oynarken çok fazla enerji üretmek zorundadır vücudumuz.
D) Mikroplar, sağlıklı bir derinin içinden geçemez.

12. İnsanlara verilebilecek en güzel hediye sevgidir.

Bu cümlelerin olumsuz, devrik, soru biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevgi değil midir insanlara verilebilecek en güzel hediye?
B) İnsanlara verilebilecek en güzel hediye sevgi midir?
C) İnsanlara verilebilecek en güzel hediye sevgi değil midir?
D) Sevgi midir insanlara verilebilecek en güzel hediye?

